

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 01830 - 0 / 2020
Érkezett:	2020 OKT 16. FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK GAZDASÁGI KOLLÉGIUMA 16. FÓLAJSTROMSZÁM KEZELŐIRATON
Példány:	1 Kezelőiroda: Erkezett: 2020 OKT 16. PÉLDÁNY: 1
Melléklet:	MELLÉKLET: 2 FÓLAJSTROMSZÁM: 17499/1924- UTÓIRATON: 1-23 41

Magyarország Alkotmánybírósága
Budapest
Donáti utca 35-45.
1015

a Fővárosi Törvényszék mint első fokú bíróság útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, [REDACTED] képviseli: Forgács és Kiss Ugyvédi Iroda), mint indítványozó (továbbiakban: **Indítványozó**) – kívül jegyzett és jelen alkotmányjogi panaszhoz mellékelt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm útján (lásd I/1. számú melléklet) – Magyarország Alaptörvényének 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: **Abtv.**) 27. §-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdésének alkalmazásával állapítsa meg

- a Fővárosi Törvényszék 2020. január 21-i tárgyaláson meghozott, a tárgyalásról szóló jegyzőkönyvbe foglalt 38.G.41.499/2019/5. számú, 8. sorszámú kiegészített végzésének, továbbá
- a Fővárosi Ítéletábla 9.Pkf.35.420/2020/2. számú végzésének

alaptörvény-ellenességét és azokat **semmisítse meg**, mivel azok sértik az Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése által védett tisztességes eljáráshoz, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés szerinti hatékony jogorvoslathoz fűződő jogát, és ezért azok **alaptörvény-ellenesek**.

Kérem továbbá az Abtv. 52. § (5) bekezdése alapján az **Indítványozó adatainak zártan történő kezelését**.

Indokolás

I. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló tényállás

AZ ALAPÜGY

A. A [REDACTED] és a Fővárosi Önkormányzat döntése

1. Az Indítványozó és a [REDACTED] által alakított konzorcium (a továbbiakban: „**Konzorcium**”) 2005-ben részvételi jelentkezést nyújtott be az Önkormányzat által kiírt közbeszerzési eljárásban, a [REDACTED] megvalósítására. Budapest Főváros

J. ✓
VIII. 17.

Önkormányzata, mint ajánlatkérő, két szakaszból – azaz részvételi, majd ajánlattételi szakaszból – álló, hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárást alkalmazott (közzétéve az EU hivatalos lapjának S részében, 2005/S 97-096263 szám alatt). A részvételi szakaszban a projektről csak igen limitált információ állt rendelkezésre, amelyből részletes műszaki és egyéb információk a projektről nem derültek ki. A benyújtott részvételi jelentkezés többek között tartalmazta [REDAKTOR] szervező nevét, mint olyan szakértőt, aki a projekt megvalósítása során a Konzorcium munkáját fogja segíteni. [REDAKTOR] azonban, ahogyan az az ajánlatkérő részére a részvételi jelentkezések értékelése során ismertté vált, a kiíró oldalán is tevékenykedett. Ezért a Konzorcium részvételi jelentkezését Budapest Főváros Önkormányzata minden érdemi vizsgálat nélkül, összeférhetlenségre hivatkozással érvénytelenítette a 2005. július 19-én kelt döntésével, ezzel elzárta a további eljárásban való részvétel lehetőségétől, anélkül, hogy a Konzorciumot előzetesen meghallgatta volna, illetve annak ellenbizonyítására adott volna lehetőséget, hogy összeférhetlenség nem állt fenn.

2. A részvételi jelentkezés automatikus érvénytelenítése miatt a Konzorcium jogorvoslati kérelmet terjesztett elő a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt. A jogorvoslati kérelmében a Konzorcium többek között előadta, hogy (i) az állítólagos összeférhetlenség miatt a részvételi jelentkezése nem volt érvényteleníthető, továbbá (ii) az ajánlatkérő nem volt jogosult az eljárást háromnál kevesebb ajánlattevővel folytatni az uniós jogot (az akkor elsődlegesen alkalmazandó 93/37/EGK irányelvet) a magyar jogba átültető releváns magyar jogszabályok alapján (amely azonban ennek ellenére megtörtént). A Közbeszerzési Döntőbizottság D.568/2005 számú határozatával ugyanakkor egyetértett az ajánlatkérő döntéseivel és elutasította a Konzorcium jogorvoslati kérelmét.
3. A Konzorcium által a határozat ellen előterjesztett keresetében fenntartotta addigi előadásait és a résztvevők/ajánlattevők minimális számával kapcsolatban a 93/37/EGK irányelv 22. cikkére is hivatkozott. A Fővárosi Bíróság mint elsőfokú bíróság a 2006. április 28-i keltű 19.K.33.793/2005/13 számú ítéletével helybenhagyta a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatát, ítéletének 8-9. oldalain azonban kifejezetten megerősítette, hogy [REDAKTOR] kizárólag a Konzorcium nyertessége esetén a közbeszerzés eljárás lezárását követően a projekt kivitelezésének támogatásában, nem pedig a közbeszerzési eljárás során került volna bevonásra a Konzorcium oldalán.
4. Az ítélet ellen a Konzorcium határidőben fellebbezést terjesztett elő a Fővárosi Ítéletábránál. Ehhez a Konzorcium egy nemzetközileg elismert közbeszerzési szakértő szakvéleményét is becsatolta, aki kifejtette, hogy az EUB C-21/03 és C-34/03 számú egyesített *Fabricom* ügyben 2005. március 3-án hozott ítélete szerint a Konzorcium részvételi jelentkezésének az összeférhetlenség miatti automatikus érvénytelenítését megelőzően legalább az ellenbizonyítás lehetőségét meg kellett volna adni, hogy bizonyítani lehessen, hogy az előzetes gyanú ellenére ténylegesen mégsem állt fenn a Konzorcium tekintetében jogellenes versenyelőnyt jelentő helyzet. A *Fabricom* ítélet fényében ilyen versenytorzulás csak abban az esetben merülhetett volna fel, ha az érintett szakértő a részvételi jelentkezés elkészítésébe az ajánlattevői oldalon bevonásra került volna. A *Fabricom* ítéletre a bírósági eljárás során nem lehetett korábbi időpontban hivatkozni, mivel az Magyarországon addig teljesen ismeretlen volt, és nem is volt elérhető a tagállami, azaz magyar nyelven. A Konzorcium számos beadványában fejtette ki részletesen az uniós jog követelményeire vonatkozó előadásait, hogy az eljárás háromnál kevesebb részvételre jelentkezővel, ill. ajánlattevővel történő folytatására nem lett volna lehetőség. A 2008. február 13-i 3.Kf.27.234/2007/14 számú végzésével a másodfokú bíróság a tárgyalást felfüggesztette és három kérdést terjesztett az EUB elé előzetes döntéshozatal céljából az EUMSZ 267. cikk alapján. A kérdések arra vonatkoztak, hogy mennyiben volt jogosult Budapest Főváros Önkormányzata a jogorvoslattal támadott közbeszerzési eljárást a Konzorcium részvételi jelentkezésének érvénytelenítését követően háromnál kevesebb ajánlattevővel folytatni. Az EUB a 2009. október 15-én hozott

C-138/08 számú ítéletében világossá tette, hogy egy részvételi szakasszal induló tárgyalásos közbeszerzési eljárás elvileg folytatható ugyan háromnál kevesebb résztvevővel, azonban csakis abban az esetben, ha az ajánlatkérő jogszerűen választotta ezt az eljárástípust és valamennyi alkalmas részvételre jelentkezőt meghívott az eljárás további szakaszába. Ennek fényében a Konzorcium részletesen, az elsőfokú eljárás során előadottakra építve előadta, hogy az EUB megállapításai kötelezőek a másodfokú bíróságra nézve, és hogy különösen azt kell vizsgálni, hogy Budapest Főváros Önkormányzata jogszerűen választotta-e a hirdetmény közzétételével indított tárgyalásos eljárást. A Konzorcium előadta továbbá, hogy az állítólagos összeférhetlenség ellenére alkalmas részvételre jelentkező volt, és így legalábbis nem valamennyi alkalmas jelentkező került „meghívásra” az eljárás további, ajánlattételi szakaszába. A másodfokú bíróság által beszerzett EUB C-138/08 számú előzetes döntéshozatali eljárásban hozott ítélet alapján a másodfokú bíróság csak ezen aspektusok (azaz az eljárás megengedhetőségének, valamint annak kérdésköre, hogy minden alkalmas jelentkező meghívásra került-e) vizsgálata után tudta volna megállapítani, hogy helytálló-e az Indítványozó (a per adott szakaszában felperes) előadása, miszerint az ajánlatkérő Budapest Főváros Önkormányzata nem folytathatta volna az eljárást kevesebb, mint három ajánlattevővel. A másodfokon eljáró bíróság a 2010. január 20-i 3.Kf.27.467/2009/4 számú ítéletével, noha állítása szerint az általa kezdeményezett EUB C-138/08 számú előzetes döntéshozatali eljárásban hozott ítéletben foglaltakat figyelembe vette, újfent megerősítette a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatát. A másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az ügy eldöntése szempontjából (i) az ellenbizonyítás lehetőségének kérdése nem releváns, (ii) az alkalmasság kérése sem releváns, mivel a Konzorcium a *Fabricom* ítéletre illetve az alkalmasságra korábban nem hivatkozott már a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárás során, a választott közbeszerzési eljárástípus megengedhetőségével a bíróság ugyanakkor nem foglalkozott.

5. A Konzorcium ez ellen felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Legfelsőbb Bíróságnál (mai nevén Kúria), és ismét részletes uniós jogi előadásokat tett arra vonatkozóan, hogy a beszerzett C-138/08 számú EUB ítéletet kötelező figyelembe venni és a többi felvetett kérdést is tekintetbe kell venni a döntéshozatalkor. Különös tekintettel arra vonatkozóan, hogy a vélt összeférhetlenség miatt a Konzorcium részvételi jelentkezésének érvénytelenítéséről szóló döntését az ajánlatkérő anélkül hozta meg, hogy a Konzorciumot meghallgatta volna, vagy az ellenbizonyítás lehetőségét előzetesen biztosította volna számára. A Konzorcium azt is kifejtette, hogy az EUB ítéleteire nem kell külön hivatkozni, azokat a bíróságoknak és hatóságoknak hivatalból figyelembe kell venni (különösen az EUB C-2/06 számú Willi Kempter ügyben kimondott megállapításai alapján). A Konzorcium előadásait a 2010. november 17-i beadványában tovább mélyítette. Mindenekelőtt a konzorcium indítványozta, hogy az EUMSZ 267. cikke alapján előzetes döntéshozatali eljárásra kerülhessen sor az EUB előtt, annak tisztázása érdekében, hogy az EUB által kifejezetten egy adott ügyre vonatkozóan hozott ítéleteket egyszerűen figyelmen kívül lehet-e hagyni az adott jogvita eldöntése során. A Konzorcium részletesen kifejtette, hogy az EUB ítéletei kötelező érvényűek a tagállami bíróságok számára, és azokat be kell tartani. Mindezek ellenére a Legfelsőbb Bíróság is elutasította a Konzorcium kérelmét és helyben hagyta a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatát a Kfv.VI.39.111/2010/17. számú 2011. február 7-i ítéletével. A Legfelsőbb Bíróság az ítéletében nagyon röviden kifejtette, hogy az összeférhetlenség kérdése nem tárgya az uniós közbeszerzési irányelveknek, továbbá eljárásjogi kérdésekben nincs helye előzetes döntéshozatali eljárásnak, valamint az EUB ítéleteknek eljárásjogi kérdésekben nem lehet visszaható hatálya. A Legfelsőbb Bíróság azon megállapítása, miszerint az összeférhetlenséget az uniós közbeszerzési irányelve nem szabályozzák, szöges ellentétben áll a fent hivatkozott *Fabricom* ügyben hozott ítélettel, amelyet a Konzorcium részletesen ismertetett. Az a megállapítás, miszerint az EUB ítéleteknek eljárásjogi kérdésekben nem lehet visszaható hatálya szintén ellentmond az EUB részletesen kimunkált ítélkezési gyakorlatának, amelyet a Konzorcium az eljárás során részletesen előadott.

6. Az Indítványozó a Legfelsőbb Bíróság ezen ítélet ellen alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál a 2011. május 30-i keltű beadványával, amelyet az Alkotmánybíróság ugyanakkor a 2011. november 19-i 749/D/2011 számú végzésével érdemi vizsgálat nélkül visszautasított.
7. Ezen túlmenően az Indítványozó perújítási kérelmet terjesztett elő azon az alapon, hogy ha hivatkozását a *Fabricom* ítéletre és a döntőbizottsági határozat felülvizsgálata iránti alapügyben beszerzett C-138/08 számú előzetes döntésre az eljáró bíróságok nem vették figyelembe, akkor az Alkotmánybíróság döntésével analóg módon az Európai Bíróság visszamenőleges hatályú jogértelmezést tartalmazó ítélete is alkalmas arra, hogy a perújítás alapjául szolgáljon. Ezt a 2010. augusztus 19-i keltű perújítási kérelemében a Konzorcium részletes előadta és számos további előkészítő iratban tovább fenntartotta és elmélyítette. A Konzorcium az EUMSZ 267. cikk alapján újfent indítványozta előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését az EUB előtt, annak egyértelműsítése céljából, hogy a tárgybeli körülményekre és a tagállami eljárásjogi szabályokra figyelemmel a perújítás az uniós jog szerint kötelező lenne, különösen az adott eljárásban beszerzett EUB C-138/08. sz. ítéletnek az érvényre juttatása érdekében. A 2011. folyamán előkészítő iratokban az Európai Unió Bizottságának a jelen ügy tárgyában hozott, a [REDACTED] című vizsgálati jelentését mint új bizonyítékot csatolta. Ebben a vizsgálati jelentésben a Bizottság, teljes mértékben egyezően az Indítványozó ill. a Konzorcium eddigi előadásaival, arra az egyértelmű megállapításra jutott, hogy egyrészt a Konzorcium részvételi jelentkezésének érvénytelenítése a *Fabricom* ítélet értelmében jogellenesen történt, másrészt pedig Budapest Főváros Önkormányzata mint ajánlatkérő jogellenesen választotta a hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárást, mint kivételes eljárás típust. Ennek során a Bizottság az érintett ajánlattevők részére átadott teljes közbeszerzési dokumentációt megvizsgálta, amely dokumentáció a Konzorciumnak nem állt rendelkezésére, mivel már a részvételi szakaszban érvénytelenítették részvételi jelentkezését. A vonatkozó vizsgálati jelentés létezéséről az Indítványozó csak 2011 során szerzett tudomást egy a Bizottsággal a teljes közbeszerzési eljárással kapcsolatos megbeszélés során. Ennek ellenére a perújítási kérelem a 2011. november 8-i keltű, 20.K.34.022/2010 számú határozattal első fokon elutasításra került, amely ellen a Konzorcium egy olyan fellebbezést nyújtott be 2011. december 28-án, amelyhez egy elismert magyar jogtudós szakvéleményével is alátámasztott, aki szakvéleményében az EUB ítéleteknek adott esetben a perújítás során is kötelező figyelembevételének tematikáját dolgozta fel. A 2012. december 5-i 2.Kf.27.257/2012 számú határozatával a másodfokú bíróság – pusztán formai okokból – hatályon kívül helyezte az elsőfokú határozatot és az elsőfokú bíróságot új határozat meghozatalára utasította. Az Indítványozó felperesi előadásait a beadványaiban tovább részletezte, ugyanakkor az elsőfokú bíróság a perújítási kérelmet a 2013. június 6-i 20.K.30.089/2013 számú határozatával ismételten elutasította, amely ellen a Konzorcium ismét fellebbezést terjesztett elő. Az Indítványozó ezúttal is a legrészletesebben hivatkozott az uniós jogi tematikára, és ismételten részletesen alátámasztott kérelmet terjesztett elő arra vonatkozóan, hogy a bíróság az esetleges elutasító határozatának meghozatala előtt a jelen esetben kötelező perújítás kérdését terjessze az EUB elő előzetes döntéshozatal céljából, amire a végső fokon eljáró bíróság adott esetben köteles is (EUMSZ 267. cikk, (3) bekezdés). A végső fokon eljáró perújítási bíróság ennek ellenére a 2014. május 29-i 1.Kf.650.311/2013 számú határozatával elutasította a perújítási kérelmet. A végsőfokú döntésben egyetlen szóval sem került megemlítésre az azzal kapcsolatos uniós jogi probléma, hogy a magyar eljárásokban ténylegesen egyszerűen figyelmen kívül lehet hagyni magában az eljárásban beszerzett EUB ítéleteket. A másodfokú bíróság mint végső fokon eljáró bíróság azzal kapcsolatban sem ejtett egyetlen szót sem, hogy az előtte folyamatban levő eljárásban miért nem volt szükség előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére.

B. A KÁRTÉRÍTÉSI PER

8. Az Indítványozó az előbbieken ismertetett előzmények után a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: „Kbt.”) 351. §-a alapján a közbeszerzési eljárásban való részvétellel kapcsolatban felmerült 24.043.688 HUF költségeinek és az ezen összeg után járó kamatok megtérítésére kérte kötelezni az Önkormányzatot.
9. Az Indítványozó a keresetét a 2012. március 9-i beadványával terjesztette elő, amelyet azzal indokolt, hogy bár a Kbt. 350. § szerint egy kártérítési igény alapvetően csak akkor lenne érvényesíthető, ha előzetesen egy jogorvoslati eljárásban az ajánlatkérő közbeszerzési jogsértése jogerősen megállapításra kerül. Ez ugyan a jelen esetben nem történt meg, de a közbeszerzési jogorvoslati eljárások ilyen értelemben vett gyakorlata uniós jogba ütközik és ellentétben áll az uniós jogból fakadó jogok hatékony érvényesülése és alkalmazása követelményével. Az Indítványozó ezt kifejezetten mind az eljáró bíróság által beszerzett, de a döntéshozatalkor figyelmen kívül hagyott C-138/08 számú előzetes döntésre, mind a részletesen ismertetett C-21/03 és C-34/03 számú egyesített *Fabricom* ügyben hozott előzetes döntésre, mind pedig a Bizottságnak a csak később időpontban megszerzett auditjelentésére is alapította, amely utóbbiak eredményét a magyar szervek soha nem vitatták, és akiknek a megállapított jogsértések miatt a támogatások jelentős mértékének a megvonását is el kellett szenvedniük.
10. Az Indítványozó felperesként azt is részletesen előadta, hogy a jogorvoslati eljárás során objektíve lehetetlen volt a vonatkozó szempontokat a tényállás ismerete nélkül ismertetni, még úgy is, hogy a jogalapok már első fokon előadásra kerültek (nevezetesen jogellenes érvénytelenítés összeférhetlenségre hivatkozva, és a közbeszerzési eljárás folytatása kevesebb mint három ajánlattevővel), viszont nem pontosan azon részleteket kifejtve, amelyeket az EUB későbbi ítéletében relevánsnak nyilvánított. Erre való tekintettel az Indítványozó felperesként a jogorvoslati eljárás során a jogellenesség vonatkozásában döntést nem tudott beszerezni és emiatt álláspontja szerint a jogellenesség kérdését kivételesen az ajánlatkérő ellen indított kártérítési perben kell vizsgálni.
11. A keresetet először idézés kibocsátása nélkül 2012. április 16-i 7.G.40.498/2012/2 számú végzéssel a Fővárosi Bíróság elutasította. A Kúria fellebbezés ill. felülvizsgálati kérelem folytán hozott, 2013. szeptember 30-i Gfv.VII.30.047/2013/8 számú döntésére tekintettel azonban az ügy tárgyalására sor került, ahol az I. fokon eljáró bíróság arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy a jogellenesség kérdésében a Közbeszerzési Döntőbizottság 2005-ben elutasította az Indítványozó jogorvoslati kérelmét és ezt a bíróságok helyben hagyták.
12. Mindezekkel összefüggésben az Indítványozó felperesként terjedelmes bizonyítékokkal mélyítette el a megismételt elsőfokú eljárás során tett előadásait, így különösen a 2014. március 4-i, 2015. március 3-i, 2015. április 8-i, és 2015. május 20-i és 2015. május 29-i beadványaival. Az eljárás során az Indítványozó felperesként maradéktalanul előterjesztett valamennyi kár- és költségbizonylatot, és részletesen bemutatta az uniós jogi helyzetet, számos ezt igazoló anyagot nyújtott be, továbbá részletesen hivatkozva az irányadó EUB joggyakorlatra többször is kezdeményezte a jogvitának az EUB elé terjesztését előzetes döntéshozatal céljából. Részletes ismertetésre került, hogy a jogorvoslati eljárásokban az eljárási kérdéseket a 89/665/EGK és a 92/13/EGK vonatkozó jogorvoslati irányelvek is tárgyalják, és azokat az EUB gyakorlata is kidolgozta, következésképpen a jogorvoslati eljárás az uniós jog értelmében jelentős hiányosságokkal bír, és az uniós jogból eredő követelményeknek nem felelt meg. Az Indítványozó felperesként kifejtette, hogy nem összeegyeztető az uniós joggal, hogy egyrészt a jogalkotó az uniós joggal összeegyeztető módon követeli, hogy egy közbeszerzési eljárással kapcsolatos kártérítési igény előfeltétele, hogy az eljárás jogellenessége egy

külön eljárásban kerül megállapításra, ugyanakkor a jogellenesség megállapítására irányuló eljárás során az uniós jogot nagymértékben figyelmen kívül hagyják. Az Indítványozó felperesként arra is rávilágított, hogy a kifejezetten az adott ügyre vonatkozóan beszerzett EUB ítéletekre mindenképpen figyelemmel kell lenni a döntéshozatal során. Ha az eljáró tagállami bíróságnak kétségei vannak, az ügyet előzetes döntéshozatal céljából az EUB elé terjesztheti.

13. Az elsőfokú bíróság a 2015. június 3-án kelt, 7.G.44.740/2014/10. számú ítéletében mindezen érvelést figyelmen kívül hagyta, nem vizsgálta a Bizottság jogellenességet megállapító határozatát, hanem arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti, 2005-ben folytatott jogorvoslati eljárásban a jogellenesség bizonyítása nem vezetett sikerre, így a jogellenesség bizonyítottságának hiányában a keresetet elutasította. Nem vizsgálta az I. fokú bíróság ugyanakkor azt a körülményt, hogy a közbeszerzési törvény hivatkozott 351. §-a nem követeli meg a Közbeszerzési Döntőbizottság döntését, mint előfeltételt, pusztán a jogellenesség bizonyítását igényli polgári perben.
14. A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla is lényegében ugyanerre az álláspontra helyezkedett (lásd a 2016. március 9-i keltű 29.Gf.40.409/2015/10. számú ítéletet). Ezt megelőzően az Indítványozó felperesként mindenekelőtt uniós jogi szempontból tovább mélyítette előadását és hivatkozott az ezzel kapcsolatos EUB joggyakorlatra, különösen az EUB C-166/14 számú *MedEval* ügyben született Kokott főtanácsnok asszony indítványaira. Az Indítványozó felperesként újfent előadta, hogy az ügyet egy esetleges végleges elutasítást megelőzően az EUB elé kell terjeszteni előzetes döntéshozatal céljából, és számos szakértői véleményt és szakkikket is előterjesztett arra vonatkozóan, hogy az ajánlatkérő elleni kártérítési eljárásban az előzetes jogorvoslati eljárás ellenére vizsgálni kell az olyan jogsértéseket és tényeket, amelyeknek a jogorvoslati eljárásban való előterjesztése objektíve lehetetlen volt, illetve az előterjesztésük ellenére nem kerültek elbírálásra (2015. július 8-i fellebbezési beadvány, 2016. február 17-i beadvány és a 2016. február 24-i beadvány). Új szempontként a Fővárosi Ítéltábla azt is megállapította, hogy az esetlegesen helytelen eljárástípus nem befolyásolhatta az Indítványozó jogi helyzetét.
15. A II. fokú ítélettel szemben az Indítványozó felperesként a Kúriához fordult a 2016. június 28-i felülvizsgálati kérelemmel. Hivatkozott az Európai Bizottság megállapítására, amely szerint az alperes megsértette a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket azzal, hogy hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárástípust választott a nyílt eljárás helyett. Továbbá, a már a korábbi eljárásban ismertetett helyzetre is utalt az Indítványozó, miszerint az összeférhetetlenségi okra hivatkozással jogellenesen került a részvételi jelentkezése érvénytelenítésre, anélkül, hogy lehetőséget kapott volna annak bizonyítására, hogy az adott ügy körülményei között magatartása nem torzította a versenyt, és a jogellenes érvénytelenítést követően az ajánlatkérő háromnál kevesebb ajánlattevővel folytatta az eljárást.
16. Az Indítványozó felperesként ezen túl világossá tette azt is, hogy a jelen jogvitára vonatkozóan beszerzett C-138/08 számú előzetes döntést sem vették semmilyen formában figyelembe. Az Indítványozó felperesként különböző szakkikre és az EUB időközben született C-166/14 számú ítéletre hivatkozva előadta, hogy az olyan szempontokat, amelyek a jogorvoslati eljárásban nem kerültek, illetve kerülhettek figyelembe vételre, a kártérítési perben kell megvizsgálni. Ezenkívül a Fővárosi Ítéltábla megállapításaira reflektálva az Indítványozó felperesként részletesen kifejtette, hogy a közbeszerzési eljárástípus jogellenes megválasztása minden tekintetben befolyással bírt az Indítványozó jogi helyzetére, függetlenül attól, hogy az összeférhetetlenség fennállt-e, vagy sem. Amennyiben az eljárástípus jogellenes megválasztását a bíróság megállapította volna, a közbeszerzési eljárás során hozott valamennyi döntést, az eljárást megindító részvételi felhívással együtt, meg kellett volna semmisíteni, ekként az Indítványozónak

további esélye nyílhatott volna a szerződés elnyerésére az új közbeszerzési eljárásban (lásd a 2016. szeptember 19-i és a 2017. január 24-i beadványokat).

17. A felülvizsgálati eljárásban a Kúria a 2017. május 11-i keltű Pfv.V.21.434/2016/9 számú végzésével előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezett és három kérdést terjesztett az EUB elé előzetes döntéshozatal céljából.
18. A Kúria az első két kérdése által lényegében azt az általános kérdést terjesztette elő előzetes döntéshozatalra, hogy megfelel-e az uniós jog követelményeinek egy nemzeti közbeszerzési jogvédelmi rendszer, amely az ajánlatkérővel szemben közbeszerzési jogsértés miatti kártérítési igények érvényesítésének minden esetben a feltételül szabja az ajánlatkérői jogsértésnek a jogorvoslati eljárásban való előzetes megállapítását. Az első körben feltett harmadik kérdése kapcsán a Kúria arra kívánt választ kapni, hogy vajon egy olyan közbeszerzési jogorvoslati eljárás összhangban áll-e az EU joggal, amely során az összes lehetséges jogalapot már a legelső szakaszban be kell mutatni. A Kúria végül azt is állította, hogy a jelen esetben az összeférhetetlenség csak az ajánlattevő ajánlatának megváltoztatásával lett volna orvosolható, ami azonban ugyancsak a részvételi jelentkezés érvénytelenségéhez vezetne.
19. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket az EUB a C-300/17. sz. ügyben 2018. augusztus 7-én meghozott ítéletével válaszolta meg. Ebben az EUB kimondta, hogy nem ellentétes az uniós joggal a kártérítési igény érvényesítése előfeltételeként támasztani, hogy a jogsértés előzetesen jogorvoslati eljárásban megállapításra kerüljön. Ebből kiindulva rögzítette az EUB, hogy nem ellentétes az európai joggal, ha a tagállami jog a döntőbizottság által hozott határozatok bírósági felülvizsgálatát kizárólag egy döntőbizottság előtti eljárás során előadott jogalapok vizsgálatára korlátozza. Az EUB azt is megállapította, hogy a döntőbizottsági jogorvoslati eljárást követően az ajánlatkérővel szemben a közbeszerzési szabályok megsértése miatt benyújtott kártérítési igény keretében, csak azokat a jogsértéseket lehet vizsgálat tárgyává tenni, amelyekre az ajánlattevő a döntőbizottsági eljárásban semmilyen körülmények között, objektíve nem hivatkozhatott (lásd az EUB C-300/17. sz. ügyben meghozott ítélet 57. margószámát).
20. A Kúria a **Pfv.V.21.421/2018/9.** számú ítéletével (a továbbiakban: „**Felülvizsgálati Ítélet**”) a Másodfokú Ítéletet hatályában fenntartotta ugyan, a Kúria által megjelölt indokok azonban jelentősen eltérnek az Elsőfokú és Másodfokú Ítélet indokolásától.
21. Amíg az Elsőfokú és a Másodfokú Ítélet azzal az indokkal utasította el az Indítványozó keresetét, hogy „*a Kbt. 351. §-ára alapított igény érvényesítésének is feltétele az, hogy a jogsértést a közbeszerzési döntőbizottság, illetve a bíróság megállapítsa*”¹ azonban „*a felperes által kezdeményezett eljárásban a jogsértés megállapítására nem került sor, ennek hiányában pedig a kereset alaptalan.*”² Továbbá „*a perbeli esetben [...] a felperest nem a nemzeti jog vagy a nemzeti jog közösségi jog ellenes értelmezése zárja el az igényérvényesítéstől, hanem az a tény, hogy a nemzeti jog által megkövetelt előzetes eljárásban az igényérvényesítése eredménytelen volt, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottsági – illetve az ezt követő bírósági – eljárásban reá nézve kedvezőtlen döntés született*” és „*az a tény, hogy az előzetes eljárás során kérelmében a közösségi jogot sértő jogértelmezésre a felperes nem hivatkozott, később pedig – az eljáró bíróság jogi álláspontja szerint – nem hivatkozhatott, mert az ajánlatkérő döntését csak abból az okból támadta, hogy az nem fogadta el adminisztrációs hibának a kizárást okozó személy feltüntetését, nem veti fel e perben a Kbt. értelmezésének közösségi jog ellenességét.*”³ Ezzel a Fővárosi Ítéletábrla lényegében azt mondta, hogy az Indítványozó kártérítési

¹ Lásd a 29.Gf.40.409.2015/10. számú Másodfokú Ítélet 7. oldalának második bekezdését

² Lásd a 29.Gf.40.409.2015/10. számú Másodfokú Ítélet 7. oldalának harmadik bekezdését

³ Lásd a 29.Gf.40.409.2015/10. számú Másodfokú Ítélet 10. oldalának harmadik bekezdését

keresete pusztán amiatt került elutasításra, mivel az ajánlatkérő közbeszerzési jogsértése nem került a Közbeszerzési Döntőbizottság, illetve a bíróság által előzetesen megállapításra. A Fővárosi Ítéltábla ugyanakkor kifejezetten elhárította magától annak a vizsgálatát, hogy a Kbt. eljárási határidőkre vonatkozó előírásai – amelyek miatt az Indítványozó esetében a jogsértés előzetes megállapítására nem kerülhetett sor – összeegyeztethetők-e az uniós joggal.

22. Ezzel szemben a Kúria kifejezetten uniós jogi szempontból is vizsgálta a Kbt. eljárási határidőkre vonatkozó rendelkezéseit és ezen felül az ügyet még az EUB elé is terjesztette többek között annak a kérdésnek a megválaszolása érdekében, hogy az uniós joggal ellentétes-e egy olyan eljárásjogi előírás, amely közbeszerzési döntőbizottsági határozatok bírósági felülvizsgálatát csak olyan jogalapokra korlátozza, amelyek már a döntőbizottsági eljárásban előadásra kerültek. A Kúria az általa beszerzett C-300/17 számú EUB ítéletre hivatkozással aztán arra a megállapításra jutott a Felülvizsgálati Ítéletben, hogy *„a döntőbizottság által hozott határozat bírósági felülvizsgálata során alkalmazott, és a felperes által a felülvizsgálati kérelemben kifogásolt tagállami eljárásjogi szabály nem teszi a fél számára lehetetlenné [...] vagy túlzottan nehézvé az uniós jogból fakadó jogai gyakorlását, nem sérült a felperes hatékony jogorvoslatához való joga [...] ezért alaptalan a Kbt. 350. §-ának fétételére vonatkozó felperesi hivatkozás.”*⁴ Az EUB a C-300/17 számú ítéletében azonban a korábbi C-166/14 számú MedEval ügyben hozott ítéletében foglaltakat megerősítve ezen túlmenően azt is megállapította, hogy abban az esetben, ha a fél „számára teljesen lehetetlen volt az, hogy ilyen kifogásra hivatkozzon” a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárásban, úgy ezt a kifogást a közbeszerzési jogsértés miatti kártérítési perben kell elbírálni.⁵
23. A Kúria a Felülvizsgálati Ítéletben tehát az Első és Másodfokú Ítélettel szemben – uniós jogi szempontból is – vizsgálta a Kbt. eljárási határidőkre vonatkozó rendelkezéseit, ezzel kapcsolatban az uniós jog EUB általi értelmezését kérte és az EUB C-300/17 számú ítélete alapján el is bírálta a Indítványozónak az eljárási határidőkkel kapcsolatos kifogását, ugyanakkor **az EUB C-300/17 számú ítélet megállapításai ellenére nem vette figyelembe a döntésénél azokat a körülményeket, amelyekre az Indítványozónak „ténylegesen lehetetlen” volt hivatkoznia a közbeszerzési jogorvoslati eljárás során.**

C. A PERÚJÍTÁS

24. Tekintettel arra, hogy a Felülvizsgálati Ítéletben a Kúria a Másodfokú Ítéletet hatályában fenntartotta, az Indítványozó perújítási kérelmet terjesztett be. A Kúria a Másodfokú Ítéletet olyan indokok alapján tartotta fenn a hatályában, amelyek a Fővárosi Ítéltábla, valamint – a Fővárosi Ítéltábla által nem módosított részek tekintetében – a Fővárosi Törvényszék indokolásától több ponton jelentősen eltérnek.
25. A perújítás mint rendkívüli perorvoslat kizárólag olyan határozattal szemben terjeszthető elő, amely a felek közötti jogviszonyt véglegesen eldönti (azaz anyagi jogerővel rendelkezik).⁶ Amennyiben az ügyben felülvizsgálati eljárásra is sor kerül, nem a másodfokú határozatot hozó bíróság a végső fórum, hanem a Kúria. Ez alól csak az az egy eset képez kivételt, amikor a Kúria a felülvizsgált határozatot módosítás nélkül a maga egészében fenntartja hatályában. Minden más esetben – részben vagy egészben – a Kúria megállapításait kell a felek jogviszonyában a végső, anyagi jogerővel rendelkező döntésnek tekinteni.

⁴ Lásd a Pfv.V.21.421/2018/9. számú Felülvizsgálati Ítélet 46. pontját

⁵ Lásd az EUB C-300/17 számú ítéletének különösen a 49., 50., 53. és 57. pontjait

⁶ Lásd különösen Nagykommentár a polgári perrendtartáshoz, CompLex Jogtár (uj.jogtar.hu), Kommentár a Pp. 260. §-ához

26. Mindebből az következik, hogy a perújítás tárgyát a Másodfokú Ítélet képezte a Felülvizsgálati Ítélet indokaival módosított tartalom (indokolás) szerint. Ez áll összhangban a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslati jellegével, amely abban ölt testet, hogy a felülvizsgálat eredményeképpen a jogerő áttörésére kerül sor minden olyan esetben, amikor a Kúria a jogerős ítéletet módosítja. Ez a módosítás kétféleképpen nyilvánulhat meg:
- (i) vagy a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésében és új határozat hozatalában – ebben az esetben a jogerős ítélet rendelkező része is módosul és a jogerős ítélet helyébe teljes egészében egy új ítélet kerül –,
 - (ii) vagy pedig abban, hogy a Kúria a jogerős ítéletet eltérő indokok alapján tartja fenn a hatályában – ebben az esetben a módosítás a rendelkező részt nem, hanem csak az indokolást érinti, így a Kúria döntése csak az eltérő indokok tekintetében írja felül a jogerős ítéletet.
27. Az, hogy eltérő indokok alapján történő hatályban fenntartás esetén a Kúria által megjelölt indokokat kell irányadónak tekinteni, abból is következik, hogy a Kúria az ügyet végső soron elbíráló, legfelsőbb bírói fórum.
28. Az Indítványozó véglegesen elutasított kártérítési keresete miatt perújítási kérelmet terjesztett elő a Fővárosi Törvényszéknél arra hivatkozással, hogy a kártérítési perben általa előadott tények, bizonyítékok és EUB ítéletek maradtak figyelmen kívül, amire tekintettel a C-620/17 számú ítélet alapján perújításnak van helye.
29. A felperes az alapügyben (kártérítési per) a következőket adta elő, amelyeket az eljáró bíróságok nem vettek figyelembe a döntéshozatalukkor:
- (1) a közbeszerzési jogorvoslati eljárás nem felel meg az uniós alapelveknek;
 - (2) az EUB C-138/08 számú ítélete, amely szerint a jogvita tárgyát képező közbeszerzési eljárást csak abban az esetben lehetett volna háromnál kevesebb résztvevővel folytatni, ha a tárgyalásos eljárás jogszerűen került volna választásra;
 - (3) az Európai Unió Bizottsága által folytatott vizsgálat dokumentumai mint az ajánlatkérő jogsértését alátámasztó bizonyítékok;
 - (4) a részvételre jelentkező ██████████, amelynek tagja a felperes volt, az összeférhetetlenség ellenére alkalmas jelentkező volt, de ennek ellenére az eljárásban nem vett részt az EUB C-138/08 számú ítélete szerinti valamennyi alkalmas jelentkező;
 - (5) az EUB C-300/17 számú ítélete, amely szerint az alapügyben (kártérítési per) a közbeszerzési jogsértés valamennyi olyan körülményét meg kellett volna vizsgálni, amelyekre való hivatkozás a felperesnek a közbeszerzési jogorvoslati eljárásban ténylegesen lehetetlen volt.
30. Az elsőfokú bíróság 2020. január 21. napjára tűzött és tartott tárgyalást a perújítás megengedhetőségének kérdésében. Miután az elsőfokú bíróság a perújítást nem találta megengedhetőnek, az elsőfokú bíróság a tárgyaláson az Indítványozó perújítási kérelmét annak érdemi vizsgálata nélkül elutasította.

31. Az elsőfokú bíróság a perújítás megengedhetősége kérdésében tartott tárgyaláson hozott 38.G.41.499/2019/5. számú végzését azzal indokolta, hogy az Indítványozó a perújítási kérelmet elkésetten terjesztette elő, mivel álláspontja szerint a perújítási kérelem előterjesztésére nyitva álló Pp. 261. § (1) bekezdése szerinti hat hónapos határidőt a Fővárosi Ítéletábla 29.Gf.40.409/2015/10. számú ítéletének az Indítványozó részére 2016. április 29-én történt kézbesítésétől kell számítani, amely határidő 2016. november 2-án lejárt.
32. Az elsőfokú bíróság szerint a perújítási kérelem előterjesztésére Pp. 261. § (1) bekezdése szerint nyitva álló hat hónapos határidőt azért nem a Kúria Pfv.V.21.421/2018/9 számú ítéletének az Indítványozó részére 2019. február 19-én történt kézbesítésétől kell számítani, mivel az elsőfokú bíróság álláspontja szerint egyrészt a Kúria ítéletének indokolása a Fővárosi Ítéletábla ítéletéhez képest „nem minősül „eltérő” indokolásnak”,⁷ másrészt pedig az Indítványozó nem a Kúria ítéletének kézbesítésekor szerzett tudomást az alapperben el nem bírált jogerős bírósági határozatokról.⁸
33. Az ez ellen benyújtott fellebbezés során a Fővárosi Ítéletábla 9.Pkf.35.420/2020/2. számú végzésében a perújítás elkésettségét az első négy perújítási ok kapcsán megerősítette, míg az ötödik perújítási ok kapcsán nem. Ahogyan ezt alábbiakban részletesen is kimutatjuk, a perújítási okokat nem lehet külön kezelni, mivel azok szerves egységet alkotnak, és ezért azokat a hatékony jogorvoslat és a tisztességes eljárás követelményeire tekintettel egységesen kellett volna kezelni. Mivel ez nem történt meg, a végzés alaptörvénybe-ütköző módon megsértette az Indítványozónak a tisztességes eljáráshoz és a hatékony jogorvoslatához fűződő az Alaptörvény XXVIII. cikkében biztosított jogát.
34. Az ötödik perújítási ok kapcsán a Fővárosi Ítéletábla 9.Pkf.35.420/2020/2. számú végzése szerint az Európai Bíróság C-300/17. sz. ítéletében foglaltakat a Kúria ítéletében figyelembe vette. Ezzel szemben a valós helyzet az, hogy a Kúria ugyan pro forma hivatkozta az Európai Bíróság ítéletét, ez ugyanakkor nem jelenti a figyelembe vételt, mert az Európai Bíróság ítéletét *tartalmilag teljes egészében* nem vonta be a döntésébe, ugyanis lényeges elemeire nem volt tekintettel, és ezzel a tényleges elbírálásra nem került sor. Ennél fogva mind a Kúriának a perújítással támadott, mind a perújítást jogerősen elutasító végzés *infra petita* volt, és ezért a hatékony és tisztességes jogorvoslat Alaptörvény XXVIII. cikkében rögzített követelményével nem egyeztethető össze.

II. Az alkotmányjogi panasz befogadhatósága

Jelen alkotmányjogi panasz teljesíti a befogadhatóság követelményeit.

35. Az Abtv. 27. §-a, 29. §-a, valamint 30. § (1) bekezdése tartalmazzák azokat a feltételeket, amelyek megléte esetén az Indítványozó jogosult az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján alkotmányjogi panaszt benyújtani.
36. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) és b) pontjai értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és az indítványozó a

⁷ Lásd a Fővárosi Törvényszék 38.G.41.499/2019/5 számú végzése 6. oldalának hetedik bekezdését

⁸ Lásd a Fővárosi Törvényszék 38.G.41.499/2019/5 számú végzése 6. oldalának hatodik bekezdését

jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

37. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
38. Ezen túlmenően az Abtv. 30. § (1) bekezdése határozza meg az alkotmányjogi panasz benyújtásának határidejét főszabály szerint a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon.
39. A jelen indítvány az alábbiak szerint mind az Abtv. 27. §-ában, mind az Abtv. 29. §-ában, mind pedig az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelel.
40. a) A Tisztelt Alkotmánybíróság hatáskörét az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a és 43. §-ának (1) bekezdése alapozza meg.
41. b) A jelen alkotmányjogi panasszal támadott bírósági döntés a Fővárosi Törvényszék 2020. január 21-i tárgyaláson meghozott, a tárgyalásról szóló jegyzőkönyvbe foglalt 38.G.41.499/2019/5. számú, 8. sorszámú kiegészített végzése, továbbá a Fővárosi Ítélettábla 9.Pkf.35.420/2020/2. számú végzése.
42. c) A jelen alkotmányjogi panasszal támadott bírósági határozatokhoz vezető eljárásban az Indítványozó peres fél volt, az határozatok közvetlenül kötelezettséget állapítanak meg rá nézve, így tehát az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. § (2) bekezdése alapján az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezetnek tekintendő.
43. d) Az Indítványozó valamennyi jogorvoslati lehetőségét kimerítette.
44. e) Az alkotmányjogi panaszt az Indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül terjeszti elő, tekintettel arra, hogy az elutasító végzést 2020. augusztus 17-én kézbesítették az Indítványozó jogi képviselőjének. Az ettől számított 60. nap október 16.
45. f) Amint az alábbi III. pontban részletesen kifejtése kerül, a jelen alkotmányjogi panasszal támadott határozatok megsértik az Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, valamint ezzel összefüggésben megvalósította az Alaptörvény 28. cikkben meghatározott, a jogértelmezéssel és az indoklással összefüggő jogelvek sérelmét, továbbá az Alaptörvénynek a XXVIII. cikk (7) bekezdés szerinti hatékony jogorvoslatihoz fűződő jogát, figyelemmel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt egyezmény (a továbbiakban: „Egyezmény”) 6. cikkének és 13. cikkének rendelkezéseire is.
46. g) Az Abtv. 29. §-a értelmében a jelen Indítványban állított alaptörvény-ellenesség a bírói döntést érdemben befolyásolta, annak hiányában ugyanis az Indítványozó keresetének helyt kellett volna adni.

III. Az Alaptörvényben biztosított jog megsértésnek részletes indokolása

47. Az Indítványozó tisztában van az Alkotmánybíróság azon gyakorlatával, amely szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslatihoz való jog a rendes

jogorvoslatokra vonatkozik.⁹ Ebből azonban csak a jogalkotónak a jogintézmény kialakítására, a rendkívüli perorvoslatok törvényi kereteinek meghatározására vonatkozó szabadsága következik, a jogalkalmazó szervek ugyanakkor nem mentesülnek azon alaptörvényi kötelezettségük alól, hogy a jogalkotó által a jogrendbe iktatott jogintézményeket az Alaptörvény XXVIII. cikkének követelményeivel összhangban alkalmazzák. Ennél fogva az Alaptörvény XXVIII. cikkének követelményei a rendkívüli perorvoslatok alkalmazása során is kötelezőek, hiszen egy ezzel ellentétes eredmény arra az abszurd eredményre vezetne, hogy egyes törvényileg biztosított jogorvoslatok (így a rendkívüli perorvoslatok) alkalmazása során a bíróságok mentesülnének az Alaptörvény követelményei alól.

A. Az elkésettség miatti elutasítás, mint a tisztességes eljáráshoz való jog megsértése

48. A Fővárosi Törvényszék és a Fővárosi Törvényszék végzését részben helyben hagyó Fővárosi Ítéltábla a perújító Indítványozó perújítását 4 pontban elkésettnek minősítette. A jelen alkotmányjogi panasz tárgya lényegében az, hogy a peres felek hátrányára lehet-e értékelni azt a körülményt, hogy a perújító Indítványozó igénybe vesz egy a jogrend által biztosított rendkívüli jogorvoslatot. Az Indítványozó állítólagos elkésettségének az oka ugyanis abban keresendő, hogy kimerítette a felülvizsgálat rendelkezésére álló lehetőségét.
49. Ahogy az ismert, a perújítás határideje részben szubjektív, részben objektív. A szubjektív határidő hat hónap volt, amelyet a megtámadott ítélet jogerőre emelkedésétől, ha pedig a perújítás okáról *a fél csak később szerzett tudomást, vagy csak később jutott abba a helyzetbe*, hogy perújítással élhessen, ettől az időponttól kell számítani. A tudomásszerzés időpontját elegendő valószínűvé tenni (1952. évi III. tv. (régi Pp.) 261. §).
50. Egy perorvoslat kimenetele (legyen az rendes vagy rendkívüli) a peres felek számára teljes mértékben nem előrelátható, annak kimenetele teljes mértékben nem anticipálható. Tehát még a leggondosabb pervitel mellett sem lehet minden eshetőségre számítani, és nem lehet tudni, hogy a kérelemnek az adott fórum milyen módon és mértékben ad helyt vagy utasítja azt el. Mivel ennek kimenetele előre nem kalkulálható, így az adott jogorvoslat elbírálása után tudja csak a peres fél felmérni, hogy milyen más rendelkezésre álló jogorvoslati eszközzel kívánja jogait érvényesíteni.
51. Ez különösen igaz a jelen eljárásban, ahol az egyes perújítási okok egymással szoros összefüggésben álltak egymással. A perújítás ötödik pontjában említett C-300/17 számú ítélet tárgya éppen az a kérdés, hogy milyen módon lehet orvosolni azt a helyzetet, ha a közbeszerzési jogorvoslati eljárás nem felel meg az uniós alapelveknek, amely ellentmondásokkal az EUB C-138/08 számú ítélete is foglalkozott.
52. Az Indítványozó tisztában van azzal, hogy az Alkotmánybíróság feladata az Alaptörvényben biztosított jogok védelme, és nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazását felülbírálni, hiszen a bírósági joggyakorlat egységének biztosítása a bíróságok, elsősorban a Kúria feladata.¹⁰ Ugyanakkor, ha a bírósági jogalkalmazás során az egymással szorosan összefüggő perújítási okokat a bíróságok mesterségesen egymástól szétválasztják, akkor egyben a hatékony jogorvoslatihoz való jogot is korlátozzák, ugyanis megakadályozzák a jogsérelem orvoslását.

⁹ Összefoglalóan: 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [60]; legutóbb például: 3025/2020. (V. 15.) AB határozat, Indokolás [21].

¹⁰ 3119/2016. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [30]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5].

53. A hatékony bírói jogvédelem nemcsak az Alaptörvény egyik kiemelkedő értéke, hanem az uniós jog egyik jogelve is, amely a tagállamok közös alkotmányos hagyományain nyugszik, és amelyet az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 6. és 13. cikke, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke is kimondott és megerősített.¹¹
54. A tisztességes eljáráshoz való jogra vonatkozóan az Alkotmánybíróság számos határozatban tett elvi jelentőségű megállapításokat.¹² A hosszú gyakorlat során kimunkált alkotmányos mérce értelmében a tisztességes eljárás (*fair trial*) követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli, és egy olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ebből következően egyes részletszabályok hiánya miatt éppúgy, mint valamennyi részletszabály megalkotásának dacára lehet egy eljárás méltánytalan, igazságtalan vagy nem tisztességes.
55. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése „egyrészt magában foglalja – általában véve – a bírósághoz fordulás jogát, másrészt eljárási garanciákat követel meg.”¹³ Az Alkotmánybíróság a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő jog körébe tartozónak tekintette a hatékony bírói jogvédelem követelményét is. „Önmagában a bírói út igénybevitelének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést. A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is. A tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerét kielégítő hatékony bírói jogvédelem pedig attól függ, hogy az eljárási szabályok értelmében a bíróság mit vizsgálhat felül.”¹⁴
56. Amint azt az Indítványozó a 2019. augusztus 21-i keltű perújítási kérelmében már előadta, az Indítványozó számára csak a Kúria ítéletének indokolásából vált világossá, hogy mely tények, bizonyítékok és jogerős határozatokkal egy tekintet alá eső EUB ítéletek maradtak figyelmen kívül és ezért csak a Kúria ítéletének kézbesítésével került abba a helyzetbe, hogy perújítással tudjon élni.¹⁵ A C-300/17 számú EUB ítéletet is csak a felülvizsgálati eljárásban szerezte be a Kúria, amit a másodfokú ítélet kézbesítésekor még nem lehetett tudni, ahogyan azt sem, hogy a Kúria a saját maga által beszerzett C-300/17 számú EUB ítéletet figyelmen kívül fogja hagyni. Emiatt fogalmilag is lehetetlen lett volna, hogy a csak később beszerzett C-300/17 számú EUB ítéletet az első- és másodfokú bíróságok figyelembe vegyék. Ezért nem szorul különösebb magyarázatra, hogy a C-300/17 számú ítélet figyelmen kívül maradásáról az Indítványozó kizárólag a Kúria ítéletéből értesülhetett.
57. Az Indítványozó tehát ekkor került abba a szubjektív helyzetbe, hogy a perújítási kérelem benyújtását megfontolhassa. Ezzel szemben a Fővárosi Törvényszék teljes mértékben, a Fővárosi Ítéletábrta pedig túlnyomóan az Indítványozó hátrányára értelmezte azt a körülményt, hogy az Indítványozó élt egy a jogszabályok által nyújtott jogorvoslati lehetőséggel, amelynek eredményeképpen megfosztotta a perújítás lehetőségétől, és

¹¹ C-432/05. sz. ügy. Unibet (London) Ltd és Unibet (international) Ltd kontra Justitiekanslern ügyben 2007. március 13-án hozott ítélet.

¹² Ezeket a 6/1998. (III. 11.) AB határozatban össze is foglalt, és későbbi döntéseiben is megerősített és gyakorlattá formált, ld. 5/1999. (III. 31.) AB határozat, ABH 1999, 75.; 14/2002. (III. 20.) AB határozat, ABH 2002, 101, 108.; 15/2002. (III. 29.) AB határozat, ABH 2002, 116, 118–120.; 35/2002. (VII. 19.) AB határozat, ABH 2002, 199, 211.; 34/2014. (XI. 14.) AB határozat; 8/2015. (IV. 17.) AB határozat.

¹³ 36/2014. (XII. 18.) AB határozat, Indokolás [66].

¹⁴ 7/2013 (III. 1.) AB határozat, Indoklás [24]

¹⁵ Lásd a felperes 2019. augusztus 21-i keltű perújítási kérelme 19. oldalát

ezzel a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében rögzített jogát is megsértette.

B. A kérelem teljes terjedelemben történő elbírálásának hiánya, mint a tisztességes eljáráshoz való jog megsértése

58. Az ötödik és egyetlen olyan perújítási ok kapcsán, amit a Fővárosi Ítéletábrla 9.Pkf.35.420/2020/2. számú végzése szerint nem volt elkésztett, a Fővárosi Ítéletábrla szerint az Európai Bíróság ítéletében foglaltakat a Kúria ítéletében figyelembe vette. Ezzel szemben a valós helyzet az, hogy a Kúria ugyan hivatkozta az Európai Bíróság ítéletét, ez ugyanakkor nem jelenti a figyelembe vételt, mert az Európai Bíróság ítéletét *tartalmilag teljes egészében* nem vonta be a döntésébe, ugyanis lényeges elemeire nem volt tekintettel, és ezzel az tényleges elbírálásra nem került.
59. A Kúria ítélete¹⁶ ugyanis az EUB C-300/17 számú ítéletét csak hivatkozva, de az Európai Bíróság ítéletének valós intenciójával ellentétben a Kúria nem vizsgálta azokat a körülményeket, amelyekre az Indítványozónak ténylegesen lehetetlen volt hivatkoznia a közbeszerzési jogorvoslati eljárásban. Ahogyan azt a Kúria 2019. január 17-i keltű ítélete mutatja, a Kúria nem vette figyelembe, hogy a tényleges lehetetlenség okán mely körülményekre nem hivatkozhatott az Indítványozó felperesként már a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti közbeszerzési jogorvoslati eljárás során. Elsősorban az nem került figyelembevételre, hogy az Indítványozó a 2008-ban készült bizottsági vizsgálati jelentésre nehezen hivatkozhatott volna bizonyítékként már 2005-ben. Ugyanez vonatkozik arra az EUB ítéletre, amely 2008-ban került beszerzésre, nevezetesen az EUB C-138/08 számú ítéletére, amelyben az EUB első alkalommal állapította meg, hogy egy tárgyalásos eljárás milyen feltételek mellett folytatható háromnál kevesebb részvételre jelentkezővel. Végül ugyanaz vonatkozik a közbeszerzési jogorvoslati eljárás a Legfelsőbb Bíróság 2011. február 7-én született ítélete miatti uniós jogba ütköző mivoltára.
60. Ahogy arra Bobek Főtanácsnok is rámutatott:¹⁷ „Mindazonáltal, ami nyilván semmi esetre sem engedhető meg, az az, hogy a korlátozó nemzeti rendelkezések mechanikus alkalmazása folytán a Bíróság ítéletének nemzeti szinten történő végrehajtása a közismert 22-es csapdájává váljon, melyben senki sem vállalja a felelősséget a Bíróság előzetes döntéshozatali határozata hatékony végrehajtásának biztosításáért. Ebből következik, hogy az EUSZ 4. cikk (3) bekezdése és az EUMSZ 267. cikk megköveteli a Bíróságtól korábban kért előzetes döntéshozatali határozatot végrehajtó nemzeti bíróságtól, hogy **teljeskörűen végrehajtsa az e határozatban foglalt iránymutatást**. Ha a Bíróság iránymutatásának végrehajtása bizonyos olyan típusú vagy olyan hatáskörbe tartozó értékelés elvégzését igényli, amelyet rendszerint nem a szóban forgó, kérdést előterjesztő bíróság végez el, e bíróság köteles vagy figyelmen kívül hagyni az e tekintetben a hatáskörét korlátozó nemzeti eljárási szabályokat, vagy a határozatot hatályon kívül helyezni és visszautalni az ügyet a megfelelő bírósági vagy akár közigazgatási szintre, ahol az ilyen értékelés teljeskörűen elvégezhető”.
61. Ezen igen fontos kijelentések mögött az a megfontolás található, hogy elveszíti az értelmét az előzetes döntéshozatali eljárás, ha az abban foglalt iránymutatást, vagyis az ítéletet magát az alapügyben nem vennék teljes mértékben figyelembe. Ez ugyanis ellent mondana az uniós jog elsőbbségének, hiszen azok a belső jogi előírások, amelyek

¹⁶ Kúria Pfv. V.21.421/2018/9. számú ítélete.

¹⁷ Michal Bobek Főtanácsnok Indítványa a [redacted] sz. [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] kontra Fővárosi Törvényszék ügyben, 76-77. pontok.

ellentétesek az uniós joggal, nem alkalmazhatóak, valamint pedig **csorbítaná a hatékony jogorvoslatot és a törvényes bíróhoz való jogot.**

62. Megállapítható, hogy a jogvita egészén áthúzódó kérdés volt az Európai Bíróság Fabricom-ítéletében¹⁸ foglaltak figyelmen kívül hagyása, amit a szakirodalom egyértelműen úgy minősített, hogy ebben az eljárásban az uniós jog és az Európai Bíróság C-138/08 számú ítéletében foglaltak nem tudtak teljes egészében érvényesülni.¹⁹ Ezen túlmenően ugyanakkor a Kúriának az ítélete **is lényegében figyelmen kívül hagyta az Európai Bíróság** [redacted] sz. [redacted] hozott **ítéletének lényeges elemeit.** Ahogy azt az Európai Bíróság ebben az ítéletében egyértelműen kimondta, a kártérítési keresettel érvényesíthető igény akkor korlátozható a közbeszerzési döntés felülvizsgálata során érvényesített jogalapra, ha a felülvizsgálati eljárás tisztességes volt és megfelelt az Alapjogi Charta 47. cikke szerinti hatékony jogorvoslatnak.²⁰ E kitétel megvalósulását a Kúria nem vizsgálta, ahogy azt sem, hogy a Kbt. 351. § értelmezése megfelel-e a tisztességes eljáráshoz való jognak, és ezzel pontosan azt tette, amit Bobek Főtanácsnok az uniós joggal ellentétesnek tartott, vagyis nem teljes körűen hajtotta végre az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásban meghozott határozatban foglalt iránymutatását.
63. Ezzel végeredményben az Európai Bíróság ítéletét érdemben nem vették figyelembe, ami csorbítja a hatékony jogérvényesítést, és ezen keresztül természetesen az Alaptörvény XXVIII. cikkében garantált hatékony jogorvoslatához és az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikke szerinti tisztességes eljáráshoz való jogot. Ezen túlmenően ugyanakkor perjogilag ennek van egy további következménye is, mégpedig az, hogy elbírátlanul maradtak kereseti kérelmek. Az elbírálás azt jelenti, hogy az előadott érvet a bíróság az érvelési folyamatába kognitívan beépíti, azt alaposan megvizsgálva kifejti annak igazságtartalmát. Ennek nem feleltethető meg egy pusztán utalás az Európai Bíróság ítéletére anélkül, hogy a Kúria ténylegesen megvizsgálta volna azt a kérdést, hogy volt-e tényleges lehetősége az Indítványozónak a jogát olyan módon érvényesíteni, ahogyan az az Európai Bíróság ítéletéből következne.
64. A Pp. 260. § (1) bekezdés a) pontja szerinti perújításhoz az el nem bírált jogerős határozatnak nem kell nóvumnak lennie, amit az ezzel kapcsolatos jogirodalom is messzemenően megerősít, amikor rámutat arra, hogy „*a perújítási okként hivatkozott tény „alapperben el nem bírált” volta azt jelenti, hogy arra a bíróság döntése nem terjedt ki. Ebből a szempontból általában „közömbös az, hogy a bíróság azért nem bírálta el a felhozott tényt vagy bizonyítékot, illetve azért nem vette figyelembe a korábbi határozatot, mert a fél arra nem is hivatkozott, tehát az a perben fel sem merült, vagy pedig azért nem történt meg az elbírálás, mert bár a fél hivatkozott rá, e tárgyban tett előadását, illetve indítványát a bíróság figyelmen kívül hagyta.*”²¹ Ezzel teljesen egybecseng az a jogirodalmi forrás, mely szerint „*perújítás alapjául szolgálhat olyan tény is, amelyet az alapperben eljáró bíróság azért nem vont mérlegelési körébe, és azért nem értékelt,*

¹⁸ Az Európai Bíróság 2005. március 3-i ítélete a C-21/03. és C-34/03. sz. Fabricom SA kontra Belgium ügyben.

¹⁹ Blutman László: Az Alkotmánybíróság és az előzetes döntéshozatali eljárás, Közjogi Szemle, 2015/4. 1 (5) o.

²⁰ Az Európai Bíróság 2018. augusztus 7-i ítélete a [redacted] Budapest Főváros ügyben, 39. pont. Ehhez a követelményhez Vincze Attila: Anmerkung zu EuGH, Urt. v. 7.8.2018 – [redacted], [redacted] Budapest Főváros Önkormányzata, Zeitschrift für das Privatrecht der Europäischen Union, 2019, 77 (80) o.

²¹ Lásd: Szerk.: Kiss Daisy / Németh János, Nagykommentár a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényhez, Jogtár, Wolters Kluwer Kiadó, Budapest, 2014., a Pp. 260. § (1) bekezdéséhez fűzött magyarázat, Id. továbbá Névai László-Szilbereky Jenő Polgári eljárásjog. Tankönyv, Budapest, 1974. 469. oldal

*mert – bármilyen okra visszavezethetően – ezt elmulasztotta.*²² Ugyanígy „a tény, bizonyíték, és jogerős bírói, vagy más hatósági határozat akkor minősül el nem bíráltnak, ha a bíróság alapperbeli döntése ezekre nem terjed ki. Nincs jelentősége annak, hogy a bírósági döntés miért nem terjed ki e körülményre.”²³

65. Ezek után, ha perújítás során ilyen körülményre utal a perújító, de azt a bíróság azt érdeemben nem vizsgálja, ahogyan az történt a jelen esetben, akkor az ítélet infra petita és ezzel megsérti a tisztességes eljáráshoz és a hatékony jogorvoslathoz fűződő, az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) és (7) bekezdésében rögzített jogot.
66. Ahogy a Tisztelt Alkotmánybíróság már többször is rámutatott, a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdeemben dönthessen.²⁴ Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést.²⁵ A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is.²⁶
67. A Tisztelt Alkotmánybíróság arra is rámutatott, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tisztességes bírósági eljárás azt követeli meg az eljáró fórumtól, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassa és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint **érdeemben megvizsgálja.**²⁷
68. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből, és különösen a bírósághoz fordulás jogából, mint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog egyik részjogosítványából következik, hogy az eshetőleges kereseti kérelmet is érdeemben meg kell vizsgálni, ha az elsődleges kereseti kérelemnek a bíróság nem adna helyt.²⁸
69. Mivel ez nem történt meg a jelen esetben, a Fővárosi Törvényszék és a Fővárosi Ítéletábla megsértették az Indítványozó tisztességes eljáráshoz és hatékony jogorvoslathoz fűződő, az Alaptörvény XXVIII. cikkében biztosított jogát.

* * *

70. A fent kifejtett részletes indokolás alapján kérjük, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság semmisítse meg a Fővárosi Törvényszék 2020. január 21-i tárgyaláson meghozott, a tárgyalásról szóló jegyzőkönyvbe foglalt 38.G.41.499/2019/5. számú, 8. sorszámú kiegészített végzését, és a Fővárosi Ítéletábla 9.Pkf.35.420/2020/2. számú végzését, mivel azok sértik az Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz és hatékony jogorvoslathoz való jogát.

²² Lásd: Szerk.: Kiss Daisy / Németh János, Nagykommentár a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényhez, Jogtár, Wolters Kluwer Kiadó, Budapest, 2014., a Pp. 260. § (1) bekezdéséhez fűzött magyarázat

²³ Lásd Szerk. Kengyel Miklós: Polgári eljárásjog, Dialóg Campus Kiadó, 336. o.

²⁴ 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34].

²⁵ 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34].

²⁶ 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34].

²⁷ 9/2017. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [21].

²⁸ 24/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [22].

Budapest, 2020. október 15.

Tisztelettel:

az Indítványozó képviselőjében
Forgács & Kiss Ügyvédi Iroda

Mellékletek:

I/1	Ügyvédi meghatalmazás
	A Közbeszerzési Döntőbizottság sérelmezett határozata és az annak felülvizsgálata iránti közigazgatási per
I/2	Közbeszerzési Döntőbizottság D.568_2005 sz határozata_2005.09.02.
I/3	Fővárosi Bíróság ítélete (19.K.33.793_2005_13) 2006.04.28.
I/4	██████████ számú ítélete (2009.10.15.)
I/5	Másodfokú bíróság ítélete (3.Kf.27.467/2009/4) 2010.01.20.
I/6	Legfelsőbb Bíróság ítélete (Kfv.VI.39.111_2010_17) 2011.02.07.
I/7	A perújítást elutasító elsőfokú határozat (20.K.34.022_2010) 2011.11.08.
I/8	Elsőfokú határozat hatályon kívül helyezése és új eljárásra utasítás (2.Kf.27.257_2012) 2012.12.05.
I/9	Perújítási kérelmet ismételten elutasító elsőfokú határozat (20.K.30.089_2013) 2013.06.06.
I/10	Perújítási kérelem elutasítása végső fokon (1.Kf.650.311/2013) 2014.05.29.
	A kártérítési per
I/11	Keresetlevél (2012.03.09.)
I/12	Fővárosi Bíróság keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasító végzése (7.G.40.498_2012_2) 2012.04.16.
I/13	Felperes fellebbezése (2012.05.10.)
I/14	Felperesi észrevételek (2012.08.29.)
I/15	Fővárosi Ítéltábla végzése (2012.11.07.)
I/16	Felülvizsgálati kérelem (2013.01.28.)
I/17	Felperes beadványa (2013.04.25.)
I/18	Felperesi észrevételek (2013.07.)
I/19	Kúria Gfv.VII.30.047_2013_8 számú döntése (2013.09.30.)
I/20	Felperes tárgyalás felfüggesztése iránti kérelme és előkészítő irata (2013.12.20.)
I/21	Felperes beadványa (2014.03.04.)
I/22	Felperes beadványa (2015.03.03.)
I/23	Felperes beadványa (2015.04.08.)
I/24	Felperes beadványa (2015.05.20.)
I/25	Elsőfokú bíróság ítélete (7.G.44.740_2014_10.) 2015.06.03.
I/26	Felperes fellebbezése (2015.07.08.)
I/27	Felperes beadványa (2016.02.17.)
I/28	Felperes beadványa (2016.02.24.)
I/29	Másodfokú bíróság ítélete (29.Gf.40.409_2015_10) 2016.03.09.
I/30	Felülvizsgálati kérelem (2016.06.28.)
I/31	Felperes beadványa (2016.09.19.)
I/32	Felperes beadványa (2017.01.24.)

I/33	Kúria előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményező végzése (Pfv.V.21.434_2016_9) 2017.05.11.
I/34	██████████ z. ügyben hozott ítélete (2018.08.07.)
I/35	Kúria felülvizsgálati ítélete és végzése (Pfv.V.21.421_2018_9 és 10)
I/36	Perújítási kérelem (2019.08.21.)
I/37	Perújítási kérelem F58 melléklete (az alapügy részletes összefoglalása)
I/38	Fővárosi Törvényszék 2020. január 21-i tárgyaláson meghozott, a tárgyalásról szóló jegyzőkönyvbe foglalt 38.G.41.499/2019/5. számú végzése
I/39	Felperes fellebbezése
I/40	Fővárosi Törvényszék 2020. január 21-i tárgyaláson meghozott, a tárgyalásról szóló jegyzőkönyvbe foglalt 38.G.41.499/2019/5. számú végzését 8. sorszámú kiegészítő végzés
I/41	Fővárosi Ítéletábrla perújítást végső fokon elutasító (9.Pkf.35.420_2020_2.) végzése